

PROGRAM

MIDDELALDER FESTIVAL

31. august – 3. september

VARDE KØBSTAD FYLDER 575 ÅR

I 1442 bekræftede kong Christoffer af Bayern Varde Bys købstadsrettigheder, det er i år 575 år siden. Byen er ganske vist ældre, men året 1442 markerer på mange måder et vigtigt skel i byens historie.

Købstadsjubilæet skal naturligvis markeres. Fejringen foregår i dagene 31. august - 3. september med "middelalder" som tema. Middelalderen har inspireret til et væld af spændende oplevelser og aktiviteter for hele familien. Torsdag og fredag foregår i Varde midtby, hvor temaet frit fortolkes af kommunens kulturinstitutioner og byens foreninger. Den autentiske middelalderstemning kan du opleve lørdag og søndag blandt riddere og middelalderfolk på markedspladsen ved Varde Å.

Vi håber, I sætter et kryds i kalenderen og vil være med til at gøre Varde's købstadsfejring både festlig og folkelig.

Venlig hilsen

Erik Buhl
Borgmester
Varde Kommune

FIND NÆRMESTE P-PLADS

Torsdagens udendørsprogram finder sted på Sct. Nicolai Kirkeplads. Nærmeste P-plads er Fogtmanns Plads og Murtfeldts Plads. Til Bibliotekets arrangement er der også adgang fra Torvet.

Fredag foregår fejringen hovedsageligt på Varde Torv. Er du på Torvet, er det nemt at komme op til Museum Frello og også til Sct. Nicolai Kirkeplads. Nærmeste P-plads er Stålværksgrundens, Fogtmanns Plads og Murtfeldts Plads.

Hele middelalderfestivalens weekendprogram foregår ved Varde Å. Der er indgang til Middelalderpladsen fra Slotsgade. Nærmeste P-plads er på Pramstedvej og Stålværksgrundens indkørsel fra Vestervold.

HVOR SKER DET

- Sct. Nikolaj Kirkeplads
- Varde Torv
- Middelalderpladsen

TORSdag d. 31. AUGUST

ÅBENT KALKMALERVÆRKSTED FOR BØRNEHAVER

KL. 10-14 Hvordan arbejdede de gamle kalkmalere? Hvilke motiver malede de? Museum Frello åbner værkstedet, så børnehavebørn har mulighed for at arbejde og male som de håndværkere, der udsmykede kirker i middelalderen.

STED: Museum Frello, Kirkepladsen
ARRANGØR: Vardemuseerne

TYPOGRAFISK WORKSHOP FOR VOKSNE: GUTENBERGS VÆRKSTED

KL. 18-21 Gutenberg revolutionerede verden, da han i 1440'erne opfandt en trykketeknik, der gjorde bøger og viden tilgængelig for langt flere. I dag er typografiske tryk populære i boligen pga. trykkernes smukke bogstaver, dybe farve og flotte overflade.

Gratis, billetbestilling på vardebib.dk/detsker
STED: Varde Bibliotek
ARRANGØR: Varde Bibliotek

HISTORISK FAMILIEBYVANDRING I VARDE

KL. 19-20 Hvorfor er der ikke fortov i Nicolai Kirkestræde? Hvor ligger Vardes ældste hus? Har du hørt om dengang, byen næsten brændte ned? Vi fortæller om ting, du ikke vidste om den 575 år gamle købstad.

MØDESTED: Det Gamle Rådhus på Torvet.
Slut på Sct. Nikolai Kirkeplads.
ARRANGØR: Vardemuseerne

MESTER PEDERS ILD- OG GØGLERSHOW

KL. 20-20.30 Under larm og højtskrydende lovprisning af egne evner lokker Mester Peder publikum til den tidlige kirkeplads. "Luk eders møer inde og find mønsterne frem", for her kan du opleve et hyldende morsomt historisk gøglershow og dramatisk ildshow.

STED: Sct. Nikolai Kirkeplads
ARRANGØR: Udviklingsrådet for Varde By

MIDDELALDERENS ÅND MED MIDDELALDERSUPPE!

KL. 20.30-21.30 Tag med 575 år tilbage i tiden og forestil dig, hvordan livet så ud for en vardenser i middelalderen, hvor Vestkysten var handelsvejen til resten af verden.

Filosof Carsten Friberg vil sammen med dig og de andre gæster udforske middelalderens ånd. For hvem ved, hvordan livet var?

Der serveres gratis suppe ved bålet.
STED: Sct. Nikolai Kirkeplads ved bålet
ARRANGØR: ProVarde

MANDSKORET ZELO SYNGER I TUSMØRKET

KL. 21.30 Iført munkekutter vil koret i den sene aftetime sygne og ramme stemningen og ånden ved resterne af Sct. Nicolai Kirke, som var en del af Vardes middelalder. De kraftige herrestemmer vil få tankerne til at flyve og middelalderens ånd til at sænke sig over os.

STED: Sct. Nikolai Kirkeplads
ARRANGØR: Udviklingsrådet for Varde By

FREDAG D. 1. SEPTEMBER LATE NIGHT

Butikkerne holder åbent til kl. 22.00

MIDDELALDERGØGL I BØRNEHØJDE OG KØBSTADSJUBLÆUM

KL. 10-CA. 11 På Torvet møder børnene den gamle middelaldergøgl Mester Peder, der på ægte historisk vis vil underholde og fornøje børnene med gøgl og løjer. Derudover vil Varde Kommunes børnehavebørn optræde med sang, teater og optog iført hjemmelavede kostumer.

STED: Varde Torv
ARRANGØR: Varde Kommune

ÅBENT KALKMALERVÆRKSTED FOR SKOLER

KL. 10-14 Hvordan arbejdede de gamle kalkmalere? Hvilke motiver malede de? Museum Frello åbner værkstedet, så skolebørn har mulighed for at arbejde og male, som de håndværkere der udsmykede kirker i middelalderen.

STED: Museum Frello, Kirkepladsen
ARRANGØR: Vardemuseerne

HISTORISK BYVANDRING

KL. 13-14 Følg med museumsinspektør Lars Chr. Bentsen og hør om nedrevne kirker, koniger, borge, bondeoprør og brande. Sct. Jacobi Kirke er byens eneste synlige mindesmærke fra middelalderen, men i byens topografi, arkæologi og skriftlige kilder gemmer sig flere spændende historier.

STED: Varde Torv v. Sct. Jacobi Kirke
ARRANGØR: Vardemuseerne

FORM DIN EGEN JYDEPOTTE I LER

KL. 15.15-17.15 Der blev lavet og solgt mange jydepotter i middelalderens Varde. Form din egen jydepotte i ler og bliv inspireret af middelalderens traditioner v. kunstner Per Ottesen.

STED: Varde Torv
ARRANGØR: Musik & Billedskolen

MUSIKSKOLELEVERNE SPILLER OP

KL. 15.15-16.15 Musik & Billedskolens elever skaber hyggelig middelalderstemning på Torvet.

STED: Varde Torv
ARRANGØR: Musik & Billedskolen

VIRELAI OG ALMUNE

- MIDDLEALDERMUSIK

KL. 16-22 Oplev de autentiske og folkelige middelalderbands med stærk og livsbekræftende underholdning, når de spiller på jødeharppe, skalmeje, drejelire og meget andet sjovt.

STED: Varde Torv og gågaderne
ARRANGØR: Varde Handel og Varde Kommune

FAMILIEKONCERT MED SIGURD BARRETT

KL. 16.30 Sigurd Barrett og band spiller sig op gennem 128.000 års dansk historie. Vi møder koniger, kurtpersoner og almindelige børn - alt set fra et klogt og sjovt barneperspektiv: Var det stenet at leve i stenalderen? Fik Christian 4. mon svenske ned med nakken? Sigurds Danmarkshistorie er et af de største danske formidlingsprojekter til børn. Lån evt. også tobindsværket på biblioteket.

STED: Varde Torv
ARRANGØR: Varde Bibliotek

ÅBNING AF KØBSTADSJUBLÆET V. BORGMASTER ERIK BUHL

KL. 17.30-17.45 Tale v. Erik Buhl og overrækkelse af jubilæumsgave malet af kunstneren Niels Rønne Jønsson, som var elev af Vardes æresborger Otto Frello.

STED: Varde Torv

"STREET FOOD"

- ÅBENT MADTELIT MED LANGBORD

KL. 17-22 Kom og få en anderledes madoplevelse, når vi samler restauratører og cafeer under samme teltag og inviterer til "Street Food" med boder, der sælger middelalder-inspireret mad, drikkevarer, delikatesser og specialiteter til både børn og voksne.

STED: Varde Torv

ARRANGØR: Varde Handel i samarbejde med: Warwick, Vinspecialisten, Mad med mere, Spiseriget, Samstyrkens Pølsebod og Hjortshøjs Party Service

FOLKEDANS

KL. 18.15-18.45 Dansen har udviklet sig hen over tiden. Varde Folkedanseforening viser et udsnit at de danser, som læner sig op af gamle traditioner, hvor dansen var en naturlig del af samværet og festen.

STED: Varde Torv ved Torvegade
ARRANGØR: Varde Kommune

MIDDELALDERENS ÅND

KL. 18-19 Tag med 575 år tilbage i tiden og forestil dig hvordan livet så ud for en vardenser i middelalderen. Hvordan opfattede man verden, hvor Vestkysten var handelsvejen til resten af verden.

Filosof Carsten Friberg vil sammen med dig og de andre gæster udforske middelalderens ånd. For hvem ved i virkeligheden, hvordan livet var?

STED: Varde Torv ved bålet
ARRANGØR: ProVarde

FOREDRAG - "FRA BONDEOPRØR TIL KØBSTAD"

KL. 19-20 Med afsæt i tiden før Varde blev tilkendt købstadsprivileget, fortæller historiker Gert Ravn om en by, der i strid med lovgivningen gav husly til oprørskøb og bønder og derfor mistede sine privilegier for at generhverve dem tre år senere i 1442. Ingen tilmelding.

STED: Den store trappe på Det Gl. Rådhus
ARRANGØR: ProVarde

MIDDELALDERANDAGT I DET FRI

KL. 19-19.30 Sct. Nikojai Kirke, der er viet til den hellige Nikolai, blev nævnt i bøgerne første gang i 1300-tallet.

I forbindelse med 575 års jubilæet afholder Varde Menighedsråd og sognepræst Morten Thaysen en aftengudstjeneste i ruinerne fra kirken, der blev nedbrudt i 1809. Musik ved organist Chr. Blom Hansen og Varde Blæseorkester.

STED: Sct. Nikolai Kirkeplads
ARRANGØR: Varde Menighedsråd

RAP..HIP HOP...FREESTYLE...NUTIDENS KAMPSPROG

KL. 19.30-20.30 Den erfarene esbjergensiske rapper One Hand underholder med rabilende raphistorier og imponerende improvisationer. Han suppleres af ungdomsskolens elever, der vil battle mod hinanden og publikum og vise, hvad de har arbejdet med hen over sommeren.

STED: Varde Torv - scenen
ARRANGØR: Ungdomsskolen Varde

VARDES STØRSTE KÆDEDANS

KL. 20.30 Vialei sætter gang i Vardes største kædedans siden middelalderen. Er du frisk?

STED: Varde Torv og gågaderne
ARRANGØR: Varde Handel og Varde Kommune

"5KLARINETTER"

KL. 21-21.30 Oplev klarinetkvintetts repertoire af folkemusik med middelalder tema. Hør dem udnytte de mange klang- og variationsmuligheder, som klarinetten rummer.

STED: Varde Torv - scenen
ARRANGØR: Varde Handel

MORD I VARDE KØBSTAD - NATTEVANDRING

KL. 21-22.30 Med afsæt i middelalderen efter 1104 taget du med på en nattevandring. Der vil være udpegnings og beretning om byens voldsomme liv med mord, gabestok, arrest og skanse. Hvis du er heldig, hører du de levende begravede sukke ved de nedlagte kirkegårde.

STED: Det Gamle Rådhus på Torvet
ARRANGØR: ProVarde

I ØVRIGT FREDAG:

Hestevognskørel, ansigtsmaling, ildshow ved ild-tæmmeren, rapelling og øvrige aktiviteter ved byens butikker.

Arrangør: Varde Handel

LØRDAG D. 2. SEPTEMBER SØNDAG D. 3. SEPTEMBER

ILDSHOW OG HISTORISK HATTETEATER

MED MESTER PEDER OG ILDKNÆGΤEN

LØR KL. 10.30, 13.30, 16.00

SØN KL. 10.30, 12.00, 14.30

Ildknægten inviterer til hatteteater og dyst med Mesteren. Nu skal det afgøres, om det er Mesteren eller Ildknægten, der puster højest.

STED: Opvisningspladsen

MIKKEL LANGBUE FORTÆLLER

LØR KL. 11.00, 13.00, 15.00

Lasse Kopat, Giftblanderne fra Visby, Sorte Karen, Skæve Hans og Det Ondes Dusin er blandt de figurer, Mikkel Langbue fortæller om. De gale middelalderhistorier er baseret på virkelige hændelser. Hver fortælletime varer ca. 30 min. og er for både børn og voksne.

STED: Børneområdet

BARBERKIRURGEN FORTÆLLER

- ÅBENT TELT

LØR Hele dagen

SØN Hele dagen

Bartskæreren (Barberkirurgen) var middelalderens læge, der med brændejern, igler, urter og knive kurerede alskens dårligdomme. I Warwiks lejr kan du høre om og opleve middelalderens interessante og overraskende begreber om lægevidenskab.

STED: I Warwiks lejr

Æ SKIW - SEJLTUR OG FORMIDLING PÅ VARDE Å

LØR KL. 11.00, 12.00, 13.00

SØN KL. 11.00, 12.00, 13.00

Varde opstod måske allerede i vikingetiden – ingen ved helt hvornår, men Varde er vokset frem tæt ved åen, hvor der var en fin anløbsplads for skibe, og hvor landevejstrafikken havde et betydningsfuldt vade- eller overfartssted.

Ta med på en tur med Æ skiw og hør mere.

STED: Ved P-pladsen v/ Torvegadebroen

TOTALTEATER MED 7 KANTEN

- HWA FATTER GJØR

LØR KL. 11.30, 14.30

SØN KL. 11.00, 13.45

7-kanten, Danmarks største amatørteater, giver sit bud på, hvad der vil ske, hvis en jyde overtager handlingen i H.C. Andersens fortælling om "Hwa fatter gjør".

Følg med handelsmanden i teaterstykket gennem Varde bys historiske gader. Mød desuden både husdyr og middelalderborgere på turen gennem Varde by. Instruktør: Jens Jager.

STED: Start på opvisningspladsen og rundt om i Varde by

KAMPSHOW MED LUPUS TEMPUS

LØR KL. 12.00, 15.30

SØN KL. 12.30, 15.00

Ridderne fra Lupus Tempus trækker sværdene og kæmper den ene inddætte kamp efter den anden. I Lupus Tempus' lejr vil du kunne høre mere om soldaterne og ridders liv i middelalderen.

Har du mod på at prøve riddernes hjelm eller brynje? Måske holde et sværd? Så er Lupus Tempus' lejr et besøg værd.

Mød ridder Ole af Faaborg, Anders den lystige, Pauli kæmpen fra Vebstrup og Ulækre Ulrik.

STED: Opvisningspladsen

MODESHOW FRA MIDDLEALDEREN

LØR KL. 12.30

SØN KL. 14.15

Lokale modeller går CATWALK og viser højeste mode i middelalderen.

Modeshowet er krydret med sjove anekdoter om datidens koniger og dronninger med flere.

STED: Opvisningspladsen

GØGL OG MIDDLEALDERMUSIK

MED RAMASHANG

LØR KL. 14.00

SØN KL. 13.00

"Kære godtfolk! Herskaber og dameskaber og alle der måtte skabe sig derimellem"

Det er Ramashangs velkomst til publikum. Glæd jer til at opleve gógl og musik i skøn forening, når Jakob Skov Søndergård spiller på stort og småt, Jonas Lindh på flot og mærkeligt, Tommy Blaabjerg Lange på kort og godt og Lars Højvang Rasmussen på vådt og tørt med mad som inspiration.

STED: Opvisningspladsen

DE NORDJYSKE LEJESVENDE

- TOTALTEATER OG FORMIDLING

LØR Hele dagen

SØN Hele dagen

Ved De Nordjyske Lejesvende ved man aldrig, hvad der vil ske, eller hvem der kommer på besøg. Byvagter og skatteopkrævere ind-finder sig på markedspladsen, og selvfølgelig bliver der startet et rigtigt middelalderslags-mål på den lokale kro. Intern strid/blodfejder soldaterne imellem kan vi nok heller ikke undgå under belejringen af Varde.

STED: Ved lejeren

SKØGESPIL

SØN KL. 14.00

Gruppens skøge bliver anholdt, og I kan se, hvordan en offentlig afstraffelse foregik i middelalderen.

STED: Opvisningspladsen

BØRNEMØRKÅDE

I børneområdet vil der hele weekenden fra kl. 12-15 være trækture på heste v/Fredensborg Hestecenter.

Lørdag og søndag kan du se og prøve middelaldergøjl og sjove legeaktiviteter med Mester Peder og Ildknægten. Lørdag vil Mikkel Langbue fortælle hyggelige og uhyggelige historier.

PÅ PLADSEN

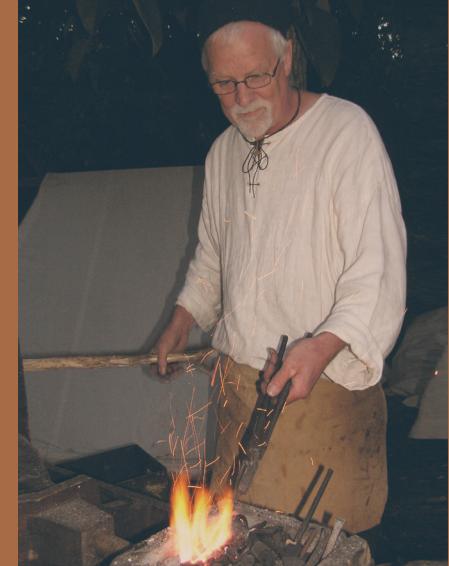
Pladsen er åben lørdag kl. 10.00-17.00 og søndag kl. 10.00-16.00.

BODER

Rundt op på pladsen vil der være boder, hvor der blandt andet kan købes noget til halsen og ganen og masser af middelalder-inspirerede varer.

HÅNDVÆRK OG FORMIDLINGSOMRÅDE

Kik ind til smedens kone og se hende arbejde med brikvævnin, nælebinding og fremstilling af forskellige snøre. Hør historierne om bl.a. middelalderens tro/overtro, pilgrimsfærd og meget mere. Oplev også smeden i arbejde, og se hvordan jernet kan formes. Har du ondt i tænderne, er det også smeden, du skal gå til. Hør ham fortælle om tænderne, han trækker ud, og om den respekt og ærefrygt, der altid har knyttet sig til smeden.

VESTERHAVSVÆVERNE har brugt hele foråret til at væve til dette marked. Kom og se, hvad de har lavet. Du kan selv sætte dit fingeraftryk på et vævet kunstværk, som efter købstadsfejringen skal stå på Kulturspinderiet.

Hos JOMFRU ANNA får du et indblik i middelalderens ikonmaleri. Hør og se hvordan tøjet blev syet og broderet, og oplev plantefarving på nær hold. Jomfru Anna viser malerkunstens oprindelige teknikker. Du kan købe plantefarvet garn, bivokslys m.m.

En kold sygdom, som malaria, kræver varme urter f.eks. kanel og nelliker. En varm sygdom med feber skal behandles med kolde urter som byg og persille". Hør mere om urter og lægeplanter ved TAMBOURS HAVES VENNER som har urter med fra Medicinhaven.

SPORT I MIDDLEALDEREN

I middelalderen gik adlen på jagt med bue og pil – for sportens skyld, men også for at få mad på bordet. Bueskytterne i Varde viser, hvad de kan. Du kan også prøve at skyde med bue og pil i sportsområdet.

ARBEJDENDE VÆRKSTEDER

Rundt om på pladsen vil der være arbejdende værksteder, hvor Samstyrken og lokale træskærer arbejder i både små og store træprojekter. Er børnenes riddersværdd blevet slidt? Så kan hjælp hentes her.

GODE TILBUD UNDER HELE JUBILÆET

Shop gode tilbud i den autentiske og hyggelige 575 år gamle Købstad. Mærk den nærværende puls, og find både niche- og kædebutikker samt et stort udvalg af charmerende cafés og restauranter, der kan stille behovet for både den lille og store sult.

Butikkernes åbningstider:

Torsdag den 31. august kl. 10.00-17.30
Fredag den 1. september kl. 10.00-22.00
Lørdag den 2. september kl. 10.00-15.00
Søndag den 3. september er der lukket

www.vardehandel.dk

Sct. Nikolai Kirkeplads

Alle 4 dage under middelalderfestivalen kan du på Sct. Nikolai Kirkeplads se billede af den oprindelige altertavle og læse historien om den tidlige Sct. Nikolai Kirke.

31. AUGUST - 3. SEPTEMBER

ARRANGØRER:

Varde
Kommune

VARDEHANDEL

Warwick
Middelaldergruppe

VARDE
BIBLIOTEK

ERHVERVSDYKLING

PreVarde

Varde Sogns
Menighedsråd

Musik & Billedskolen
VARDE KOMMUNE

Vardemuseerne

UDVIKLINGSRÅDET
VARDE BY

Hvor andet ikke er anført, er aktiviteterne gratis.

FØLG MED PÅ FACEBOOK.COM/KULTURUGEN